

nagyiparostól, vállalkozóktól. Lapját a kormánytól szubvencionáltatja. De mikor már nem tud eleget zsarolni, a kormány ellen fordul. Mikor aztán a kormány leplezi ezt a manővert, nem a panamista pártvezért dobják ki, hanem a — minisztert.

A nép, a szegény galíciai nép pedig tovább lázong az inség, a szeszadó, a kontingens miatt — a kormány ellen, ellenben tovább is vakon bizik vezérében: Stapinszkyban. A kormány előbb tömte és fizette Stapinszkyt és most hiába leplezi le.

A magyar közgazdasági temetőből.

— A válság áldozatai. —

(Saját tudósítónktól.) A karácsonyi vásár itt van s ez után elmúlik ez a gyászfelete esztendő. Az évi mérleg, — milyen fájdalmasan hangzik ez általában . . . Számítalan fizetéseképtelenség, megingathatatlanak vélt cégek összeroppanása, a csődök egész sorozata jelzi a modern európai élet tragédiáját. *Soha gazdasági krízis ennyi áldozatot nem követelt és Európában sehol nem okozott olyan krízist a külpolitikai, viharos helyzet, mint minálunk.* Az ország közgazdasága az ipari és kereskedelmi vállalkozás temetőjének a képét mutatja:

A csődök száma volt: 1911-ben 509, 1912-ben 742, 1913-ban 980. A három év alatt 340 pénzintézet vált fizetéseképtelenné. A fizetéseképtelenségek száma: 1911-ben kerekszámban 2000, 1912-ben kerekszámban 2800, 1913-ban kerekszámban 3100 volt.

Az újabb alapítások csökkenése, új alapítások tökéértéke a háromnegyed évben: 1912-ben 444.749,174 korona, 1913-ban 158.388,936; a csökkenés tehát 286.460,280 korona, vagyis 64százalék. Az ipari alapítások tökéértéke 1912-ben 181 millió 874,200, 1913-ban 81.201,030 korona, vagyis a csökkenés 92.834,400, azaz 51 százalék.

De ez a kép még korántsem hű tükre a pusztulásnak. A még fennálló vállalkozások és az esetleg újabb keletkező vállalkozók

Jakow: No, mert, hogy épen olyan hideg van. Már be is töltöttem neked.

Waszili: Igazán nem tudom . . . Nem innál, kedves Margareta? Igyál talán szivecském!

Margareta: Nem ihatom, tudod, Waszili, galambocskám, nekem nem szabad inni.

Feofan: Pálinkát isztok, bűnösök . . . a sátán öröme.

(Waszili kiissza a poharat, Jakow is iszik.)

Jakow: Hallgass, Feofan! Nem értesz az üzlethez. Egy hónapja hallgatom már a számságaidat és egy értelmes mondatot nem hallottam tőled. Énekelned kell egy kicsit. Ugy minden szavad élénkebb lesz. A siralmas beszéd nem áll jól neked. Ugy hangzik, mint egy láncravert kutya ugatása. Uगतni mindenki tud!

Waszili: Mint egy török trombitás.

Feofan: Ugyan mit jár a szájátok. Ti még nem hallottatok engem beszélni. Igazán szívből beszélni.

Jakow: Mikor tudsz te igazán beszélni?

Feofan: Mikor jó hetem van. Akkor kellene csak hallanod.

Jakow: Máskor nem tudsz?

Feofan: De máskor is. De ha a gép nincs jól kenve, akkor nem tudok jól beszélni, akkor nagyon jó szívem van. Tulságosan szeretem a bűnösöket. Igen a bűnös. Ki hatna más a lelke, mint a bűnös. (Siránkozva.) Ezer igazságot adok egy bűnösért. Mit csinálnak egy becsületes emberrel? Bűnösöket adjál nekem és térdénállva fogom megköszönni . . .

létét is lehetlenné teszi a nagy elkedvetlenedés, az általános bizalmatlanság. A belső piac nem fogyasztóképes, az exportpiac gyöngé. És még Szerbia se annyira nem kapcsolódik ezután velünk, mint ahogy eddig tette. Európa legtekintélyesebb közgazdasági lapja, a Londonban megjelenő „The Economist”, Szerbiából a következő hivatalos jelentést kapja:

Szerbiában az osztrák és magyar ajánlatokat elvből visszautasítják, még akkor is, ha a legolcsóbbak. Szerbia most pályázatot hirdetett vasúti sínek szállítására és habár a magyar ajánlatok a legolcsóbbak, mégis bizonyos, hogy a szállítást egy német cég fogja megkapni. A Balkán-államok sokáig a legjobb piaca voltak a magyar és osztrák exportnak. A háboru befejezése óta más országok is versenyeznek ezért a piacért. Különösen Oroszország igyekszik kereskedelmi összeköttetéseket a Balkán-államokkal létesíteni. A legutóbb a román hadsereg részére való postószállítást két orosz cég kapta meg. Az orosz kereskedelmi miniszterium Szófiában kereskedelmi muzeumot és Várnában és Ruszcsukban fiókokat állított föl. A belgrádi kereskedelmi kamarát már értesítették, hogy Belgrádban hasonló orosz intézmény létesítetik. Németország is azon erőlködik, hogy Szerbiába való kivitelét növelje és a legközelebb egy német kereskedelmi iroda fog Belgrádban megnyitni. Belgium egy kereskedelmi ügyműködést készült Belgrádban fölláttani, míg a hollandi exportörök legutóbb min takiallást rendeztek Belgrádban. A szerb kereskedők a textilárukat most Olaszországból hozzák. Az olasz kereskedők a lehető legolcsóbb árakkal igyekeznek a szerb piacot meghódítani.

A magyar pénzügyminiszter által közölt kimutatás az államháztartás bevételeinek és kiadásainak alakulásáról a folyó év második negyedében 91.960,247 koronával kedvezőtlenebb a tavalyi második évnegyedi kimutatásnál. Az állami bevételek a jelzett mérlegben 431.079,336 koronával szerepelnek s 692,796 koronával nagyobbak, mint a múlt év hasonló időszakában. A kiadások összege 561.260,644 korona, azaz 92.653,044 koronával több, mint a múlt év második negyedében. Az egész állampénztári kimutatás magán hordja a kedvezőtlen gazdasági konjunkturák bélyegét. A válságos pénzügyi helyzet elsősorban az egyenes adóknak közel három millióval való csökkenését eredményezte. Még nagyobb a visszaesés a jogilletékeknél. Az e téren mutatózó 4.764,388 korona kevesebb bevétel az ingatlanforgalom és a parcellázási üzlet teljes pangására vezethető vissza.

A krízis tulajdonképeni áldozatai nemcsak a tönkrement vállalkozók, hanem a hónapok óta leírhatatlan nyomorúsággal küzdő munkások. A munkásosztály még ki sem heverte az előző válság csapásait, az évekig tartó munkanélküliséget. Éhség, nyomorúság, betegség, gyakori halálozások tanýája lett a munkások otthona. Napról-napra kétségbeesett jelenetek játszódnak le a szervezetekben. Családapák kétségbeesett terveket főznek, hogy megmeneküljenek a kínzó éhhaláltól, a bűnesetek, az öngyilkosságok száma emelkedőben van. Öngyilkosság volt: 1911-ben 298, 1912-ben 373, 1913-ban 383, vagyis emelkedés van 1912-re 25 százalékos, 1913-ra 28,6 százalékos! A munkanélküliség olyan arányokat öltött, aminőhöz hasonlót egész Európában nem találunk.

Békeszerződés Amerika és Németalföld közt. Washingtonból jelenik: Bryan államtitkár és a németalföldi követ meg egyeztek ama békeszerződés szövegére nézve, amely az annak idején jelzett döntőbírósi terv alapelveit tartalmazza. Ez az első ilyen békeszerződés egy európai állammal.

Amerika a külföldiek ellen. Washingtonból jelentik: A képviselőház elhatározta, hogy bevándorlási billt alkot, mely a bevándorlóktól azt követeli, hogy egy nyelven írni és olvasni tudjanak. Ezenkívül kimondja a

bill, hogy minden külföldi, aki a bevándorlás után három éven belül vagyont rongál, a szervezett államrend fölforgatását hirdeti vagy köztisztviselők meggyilkolására izgat, száműzendő. Ezt a rendelkezést elégségesnek tartják, hogy kizárja a választójog érdekében esetleg rendezendő anarchisztikus vagy más pusztító módszereket.

Huszonhét bizottságot alakít a rendkívüli közgyűlés.

(Saját tudósítónktól.) Szerdán délután 4 órakor a város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a szünügyi bizottságot kivéve, az összes szak- és egyéb bizottságokat megalakítják. A közgyűlésen ezuttal már Lázár György dr. polgármester fog elnökölni, akit örvendetes gyógyulása alkalmából meleg ovációkkal készülnék elhalmozni a városatyák. A bizottságok megalakításán kívül fontosabb teendője a rendkívüli közgyűlésnek nem is igen lesz.

Huszonhét bizottság tagjainak a megválasztása lesz a műsor legérdekesebb része. Megválasztják: a közigazgatási bizottság öt, a pénzügyi bizottság 24, a jogügyi bizottság 24, a népnevelési bizottság 24, az egészségügyi bizottság 20, a kórházi bizottság 6, a gazdasági bizottság 24, a javadalmi bizottság 12, az utügyi bizottság 8, a közművelődési bizottság 24, a zenedei bizottság 12, a Somogyi-könyvtár és múzeum-bizottság 12, az árvaházi bizottság 8, a nyugdíjbizottság 8, a közkerti bizottság 12, a szervező bizottság 12, a műszaki bizottság 24, a gyáripari bizottság 15 és a lótenyésztési bizottság 12 tagját, megválasztják továbbá a központi választmány tagjait, az igazoló választmány öt városatya-tagját, az állandó bíráló választmány ugyancsak öt városatya-tagját, a kijelölő választmány három tagját, számonkérőszék két tagját, a középítészeti tanácsba egy tagot és az iskolaszékbe egy tagot.

Egy érdekes fölebbezés is kerül a holnapi közgyűlés elé. Ismertettük már Joachim Ferencnek, a Párisban élő festőművésznek az esetét, aki kiállítást akart rendezni a kulturpalotában s erre a célra annak egy termét kérte átengedni. A tanács a kérelmet ridegen elutasította. A határozat ellen Joachim fölebbezett a közgyűléshez, amely remélhetőleg nem helyezkedik a tanács lehetetlen álláspontjára és elrendeli a terem átengedését.

Ezenkívül a közgyűlés programján még egy miniszteri leirat szerepel négy elhunyt városi tisztviselő özvegyének kegydíj-kérvénye tárgyában. Torontálmegye köriratot intéz Szegedhez a polgári iskolák fejlesztése érdekében. A tanácsi, valamint a polgármesteri előterjesztések között pedig a következő ügyek szerepelnek: Az 1914. évi fősorozásra vonatkozó előmunkálatok, az újszegedi ártézi kut átvétele, a szükségbarakok helyének kijelölése, a rendőrök részére szükséges szörmegallérokra 834 korona költség engedélyezése, a Braun Viktor-féle föld újabb hasznosítása tárgyában, a Gazdasági és Iparbanknál elhelyezett tőke ügyében kelt 124796—913. sz. B. M. rendelet, Kis Mária fürdőpénztárosnő felebbezése a 40442—913. sz. tan. véghatározat ellen végkielégítése, a Szegedi Partfürdő r.-t. felebbezése, hidvám elengedése ügyében, az Orsz. gyermekvédő liga kérelme 588 korona 60 fillér segély iránt; Joachim Ferenc felebbezése tb. a kulturpalota átengedése ügyében; Talhauerné Vadász Jolán szabadságideje; Soós György őrsparancsnok szabadságideje tárgyában; szatymazi közvilágítás költségeire kifizetett 11 korona 04 fillér; Lovási és társa cimfestő részére kifizetett 16 korona; városi nyomda részére beszerzett asztalokért kifizetett 30 korona; vágóhídi gépház tetejének kijavítására igényelt 138 korona 45 fillérnek egyéb alap hiányában a rendkívüli alapból történt kiutalása tárgyában.